

[Krag.]

som alle ved — ikke mindst de, der deltog i Forhandlingerne om Tilblivelsen af Forfatningen af 1915 —, at skabe en Forfatningsfaktor, som ikke ved sin Valgmaade og sin Sammensætning i samme Grad som Folketinget var underkastet eventuelle kaleidoskopisk vekslende Stemningsbølger ude i Befolkningen. Derfor gav man den lange Valgperiode, derfor lod man Landstingets Medlemmer vælge ved indirekte Valg, men paa Basis af almindelig Valgret for alle 35-aarige Folketingsvælgere uden nogen Særret for nogen, derfor gav man Plads for de tingvalgte — og det blev jo paa Initiativ fra konservativ Side saaledes, at disse tingvalgte skulde vælges af det afgaaende Landsting. Jeg vil i øvrigt i denne Forbindelse gerne bemærke, at naar man nu uden videre sammenlægger visse Tal fra Landstingsvalget i 1928 og Landstingsvalget i 1932, saa er det i Virkeligheden uden nogen Mening; det er ikke tilladeligt uden videre at addere Tal, som maa tillægges forskellig Vægt, hvad selvfølgelig maa være Tilfældet her, fordi disse Valg er foretaget til forskellige Tider, inden for forskellige Omraader i Landet og inden for Omraader af forskellig Størrelse.

Allé disse Kauteler satte man ind for at sikre en jævn, velovervejet Udvikling i Samfundet, og jeg vil hævde, at Landstinget har løst denne Opgave paa en fuldt ud hensigtsvarende Maade, baade efter Forfatningens Bogstav og efter dens Aand. Og Vælgerne har gennem de stedfundne Valg vidst at udtrykke deres Forstaaelse af Tokammer-Systemets Opgave, hvad der ogsaa har fundet Udtryk i Bemærkningerne til det foreliggende Forslag, hvor der siges, at

„der ved Valg af Landstingsmedlemmer har vist sig en Tendens til Udvælgelse af Personer med en længere Levetids Erfaring, saa at Tinget med nogen Føje kunde betegnes som „De ældres Ting““. Det er netop ogsaa den Hensigt, man havde med at sætte Valgretsaldern for Landstingsvælgeren til 35 Aar.

Det er store og betydningsfulde Opgaver, der er løst under vekslende Regeringer siden 1915 ved Forhandling og i Samarbejde mellem Regeringen og Tingene, ogsaa Landstinget, ja, i Tiden fra 1901 til 1915 var der endog under Venstreregeringers Førerskab et Samarbejde ogsaa med det privilegerede Landsting, som førte til overordentlig betydningsfulde Resultater, hvilket viser Berettigelsen i den kendte Hørupske Bemærkning om, at det i og for sig mindre var Forfatningen, der var noget i Vejen med, end Brugen af den. Hvad der i saa

Henseende kan naas, viste, som sagt, ikke mindst Venstreregeringerne fra 1901 til 1915, til Trods for Privilegiernes Landsting og i Samarbejde dermed. Saa at sige hele vor sociale Lovgivning er Grunden lagt til eller er opbygget i denne Periode, og der er vel ikke nogen, der vilde benægte, at vi paa dette Omraade har gennemgaaet en overordentlig rig Udvikling, baade før og efter 1915, en Udvikling, som ganske afgjort mange mener er for rigelig, og som i hvert Tilfælde næppe nogen kan beklage sig over ikke har været hurtig nok. De Bestemmelser inden for Arbejdsløshedslovgivningen, som man fra Regeringens Side ved den socialdemokratiske Ordfører for et Øjeblik siden beklagede sig over ikke at have faaet gennemført, ja, de falder vel i ret stort Omfang sammen med saadanne, som man overhovedet ikke har ført igennem Folketinget. Jeg minder om de tre berømte Steinckeske smaa Love, som jo vedvarende har opholdt sig her, uden at man har præsenteret dem for Landstinget. Og tilsvarende som paa det sociale Omraade kan konstateres paa mange andre Omraader. Lad mig nævne Retsvæsenets Modernisering, Udenrigsstyret, Udstykningssagen med tilhørende ændret Jordfordeling og Jordbeskatning, Modernisering af Skattevæsenet, af Skolevæsenet, den ændrede Forsvarsordning — man mene i øvrigt om den, hvad man vil — og saa fremdeles. Nej, det kan saa sandelig ikke ved Landstingets Indsats gennem Aarene med Sandhed hævdes, som Tilfældet er i Bemærkningerne til det foreliggende Lovforslag, at det maa anses paakrævet at forelægge for Rigsdagen Forslag om Afskaffelse af Tokammer-Systemet. Man siger, at det er paakrævet, fordi Landstinget har faaet en anden partimæssig Sammensætning end Folketinget. Ja, det er jo Tilfældet for Tiden ganske vist, men der er en meget lettere Vej til at raade Bod paa den Uoverensstemmelse, der deraf følger, end ved en Grundlovsændring med gentagne Valg og Folkeafstemning. Den naturlige Vej er jo, hvis man er af den Opfattelse, at nødvendigvis det samme partiprægede Flertal bør findes i Folketing som i Landsting, da at sikre et andet Flertal i Folketinget ved det kommende Valg. Og jeg kan forsikre den socialdemokratiske Ordfører, at for at naa frem ad denne naturlige, men for øvrigt ogsaa efter vor Opfattelse paakrævede og simple Vej skal vi ikke forsømme den kraftigst mulige Indsats. Der skal i saa Henseende intet blive forsømt fra vor Side. Den Anstødssten, som de Herrer mener at finde i Forfatningen, skal vi gøre vort yder-